

Professor går ut mot NRK-streiken.

– Streiken vil vise at folk klarer seg godt uten NRK

BI-professor Morten Kinander mener den eneste sikre utgangen på NRK-streiken er at folk finner ut at man kan klare seg godt uten NRK.

FOTO: OLAV OLSEN

INNENRIKS

ROBERT GJERDE
ROBERT VEIÅKER JOHANSEN
BJØRN EGIL HALVORSEN

BI-professor Morten Kinander mener ingen journalister i andre medier hadde våget en lignende streik. – For lettvin, svarer fagforeningsleder.

– Dette er en unødvendig streik fordi det mest sannsynlig ikke kommer til å føre til høyere lønn for NRK-journalistene. Derimot vil den nok synliggjøre for folk at man kan klare seg godt uten NRK, sier Morten Kinander.

Tirsdag gikk journalistene i NRK ut i streik. Den rammer all nyhetsproduksjon og direktesending av programmer i NRK. Journalistene vil ha økt lønn for å tette gapet mellom snittlønn i NRK og andre større mediebedrifter. De krever også rett til kompetanseheving og like lønnsvilkår for midlertidig ansatte.

Kinander er professor i rettsvitenskap ved Handelshøyskolen BI.

– Bare NRK-journalister våger
Han mener det ikke er tilfeldig at det er streik i NRK og ikke i TV2.

– Ingen journalister i andre medier hadde våget det samme i den knallharde konkurransen som det er i dag med Facebook, Google, Netflix, HBO, podkaster og så videre, sier Kinander.

Han peker på at det er konkurranse både om journalistisk kvalitet og annonseinntekter.

– Det er krig på alle fronter. Men det er bare NRK-journalistene som kan streike, uten å ofre egen jobbsikkerhet en eneste tanke. Fordi jobben er garantert over statsbudsjettet.

Han sier TV2s journalister for

Richard Aune, leder i NRKJ, mener streike-kritikken fra BI-professoren er for lettvin. FOTO: ERIK JOHANSEN/NTB SCANPIX

eksempel har godtatt nullopptjøre flere år på rad, fordi høyere lønnskrav kan knekke bedriften.

Flere tilkallingsvikarer?

Kinander stiller også spørsmål med NRK-journalistenes solidaritet.

– Skal NRK-journalistene få høyere lønn, må dette baseres på oppsigelser og større bruk av tilkallingsvikarer, fordi budsjettet til NRK er gitt og politisk influert. Dette er ikke streikesolidaritet, sier han.

Han mener «streikelogikken» kun fungerer i konkurranseutsatte virksomheter med en kommersielt basert bunnlinje.

Professoren mener også mye kan tyde på at NRK-ansatte er i ferd med å misforstå og overvurdere sin egen betydning.

– NRK-ansatte er ikke lenger så suverene som de kanskje tror de er. Det vil en langvarig streik kanskje vise med tydelighet.

Tre grunner til streik

Fagforeningsleder Richard Aune i NRKJ mener Kinanders kritikk

er lettvin og lur på om BI-professoren har fått med seg at de er tre grunner til at NRK er i streik.

– Vi har bedt om en forsikring om at vi vil få den nødvendige kompetansehevingen som må til for å henge med i svingene i denne jobben i 2018. For henger du ikke med, er jobben din i fare, sier han.

– Den andre grunnen er at tilkallingsvikarene våre forskjellsbehandles. Det er faktisk ulovlig å forskjellsbehandle midlertidig og fast ansatte slik NRK gjør. Den tredje grunnen handler om lønn. Vi ber ikke om å bli lønnsledende, men at avstanden til andre i bransjen blir litt mindre, legger Aune til.

Han sier at journalistklubbens forhandlere følte veldig på ansvaret før de ansatte ble tatt ut i streik.

– Hvis Kinander har noen tips til hvordan vi kan få kringkastings-sjefen til å lytte uten å streike, så tar vi svært gjerne imot dem. Vi har 1700 journalister som brenner etter å komme tilbake på jobb, sier Aune.

– Vi har spart inn 500 millioner kroner for NRK. 400 mennesker har mistet jobben. Vaktplanene er tynnere enn før. Vi har endret pensjonsavtalene, noe som sparer NRK for 140 millioner kroner i året. Det er bare tull å si at NRK ikke har penger til å følge loven, sier Richard Aune.

– Null å hente

Morten Kinander var tidligere jurist i den liberale tankesmien Civita, der han sammen med Bård Larsen laget et Civita-notat med tittel «Streikevåpenet i offentlig sektor».

– En gjennomgang av utfallet av streiker i offentlig sektor, som vi gjorde i Civita-notatet, viste at det var svært lite, nesten null, å hente i økt lønn for streikende i offentlig sektor. Det er helt andre mekanismer som bestemmer lønnen, sier Kinander.

Det vil i så fall ikke overraske Kristine Nergaard, FAFO-forsker og ekspert på streiker. Men hun advarer mot å måle resultater av hver enkelt streik isolert sett, hvis man tar fagforeningens perspektiv.

– Både streik og trusler om streik kan påvirke neste lønnsoppgjør og lønnsoppgjørene etter det. Det kan være en viktig manifestasjon av misnøye, som man igjen bruke som argument i neste omgang. Man kan egentlig ikke knytte utfallet av en streik til ett enkelt lønnsoppgjør. For det kan gi bedre betingelser over tid, påpeker hun.

Selv om NRK er i en annen situasjon enn konkurrenter kommersielle medier, deler ikke Nergaard Kinanders syn om at det nødvendigvis er lite å hente fordi budsjettet er gitt.

– Det er jo veldig sjelden at postene på et budsjett er helt låst.

TELEMARK

Mann døde etter ulykke

En mann i 40-årene døde og en kvinne ble skadet i en trafikkulykke på riksvei 362 i Vinje i Telemark i går.

Da nødetatene kom til stedet i går formiddag, satt en person skadet i bilen, mens en annen lå under bilen. Ved 14-tiden i går opplyste politiet at mannen som lå under bilen, var bekräftet omkommet. (NTB)

ARBEIDSLIV

Ap reagerer på Hurtigrute-seilas

Passasjerfergen Spitsbergen la i helgen ut på et 12 dagers langt ekspedisjonskruise fra Bergen til Bjørnøya og Svalbard. I forkant har Hurtigruten flyttet fergen fra Norsk Ordinært Skipsregister (NOR) til Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS). Det betyr at selskapet ikke trenger å tilby norsk tariff for de ansatte om bord.

– Arbeiderpartiet reagerer på at Hurtigruten har flagget ut skip som seiler langs norskekysten for å kunne betale mennesket dårligere, sier Ingvald Olsen (Ap), som sitter i transportkomiteen på Stortinget, til NTB. Hun vil undersøke om dette er lovlig.

Skipet skal ifølge netta-visen Sysla.no innom seks havner langs norskekysten før det altså fortsetter over Barentshavet til de arktiske øyene. For å kunne være lovlig registrert i NIS-registeret, må den imidlertid anløpe to utenlandske havner før eller etter anløpene i Norge.

Norsk Sjømannsforbundet mener Hurtigruten bryter loven.

– Såfremt Norge ikke har solgt Svalbard, er det ingen utenlandske havner på den ruten, sier forbundsleder Johnny Hansen.

Kommunikasjonsdirektør Anne Marit Bjørnflaten i Hurtigruten sier selskapet har gjennomført samme type operasjon i flere år. (NTB)

HAWAII

Mann skadet av lava på balkong

En mann på Hawaii er innlagt på sykehus med alvorlige skader i et ben etter å ha blitt truffet av lava mens han satt på balkongen. Det er den første skaden knyttet til vulkanutbruddet fra Kilauea, melder Hawaii News Now.

– Lavaen traff ham på leggen, og ødela resten av beinet nedover, sier Janet Snyder, en talskvinne for lokale myndigheter. (NTB)